

09.19 Aletha AB

ny- och fondemission i olika ordning

Vid bokslutet år 20X6 såg det egna kapitalet i Aletha AB ut på följande sätt:

Aktiekapital	8 400 000
Reservfond	460 000
Balanserad vinst	1 980 000
Årets resultat	1 340 000

Aktiernas kvotvärde är 140 kronor

Under 20X7 skrivs en fastighet upp med 1 700 000 fördelat med 1 200 000 på byggnad och med 500 000 på mark. Fastigheten skrivs av med 3 % vid bokslutet 20X7.

Årets resultat år 20X7 uppgår till 1 120 000.

Inför bolagsstämman i maj 20X7 arbetar styrelsen fram följande förslag:

- Ägarna skall få en utdelning som motsvarar en avkastning på 5 % efter skatt (*skattesats 30 %*).
- Då företaget är inne i en investeringsfas finns det behov av nytt kapital och styrelsen föreslår en nyemission som skall ge 1 680 000 i nytt aktiekapital, vilket skall motsvara behovet enligt de gjorda investeringsplanerna. För att vara på den säkra sidan görs emissionen med en överkurs på 10 % (*bortse från emissionskostnader*).
- Att genomföra en fondemission med villkoret **F 1:4** som skall baseras på aktiekapitalet efter nyemissionen. Fondemissionen skall genomföras utan utgivande av nya aktier och genom överföring av fritt eget kapital (*exklusive överkursfonden*).
- Det som återstår av fritt eget kapital skall balanseras vidare.

Stämman beslutar i enlighet med styrelsens förslag och utdelningen samt emissionerna genomförs i sin helhet under år 20X7.

Du ska nu lösa följande uppgifter: ●●●

A Visa det egna kapitalet i Aletha AB per den 31/12 20X7

B Vad är villkoret i nyemissionen?

09.19 Aletha AB *fortsättning* ny- och fondemission i olika ordning

C Vad är aktiernas kvotvärde 31/12 20X7?

D Om fondemissionen genomförts med utgivande av nya aktier, hur många aktier hade då funnits i Aletha AB och med vilket kvotvärde?

E Visa hur det egna kapitalet i Aletha AB hade sett ut om man först gjort fondemissionen **F 1:4** (*utan utgivande av nya aktier*) och därefter nyemissionen (*med det i uppgift B framräknade villkoret*) baserat på aktiekapitalet efter fondemissionen.

F Jämför de två fallen med nyemission först och därefter fondemission respektive fondemissionen först och nyemissionen därefter. Vad är det för skillnad mellan aktiekapitalets värde i de båda fallen och vad är det för skillnad när det gäller tillförda likvida medel?

09.19 Aletha AB

ny- och fondemission i olika ordning

LÖSNING

Utdelningen till ägarna skall vara 5 % efter skatt, det vill säga $8\,400\,000 * 0,05 = 420\,000$. För att erhålla 420 000 efter ett avdrag för skatt på 30 % måste det utdelade beloppet uppgå till $420\,000 / 0,7 = 600\,000$.

Nyemissionen skall tillföra 1 680 000 plus en överkurs på 10 % vilket ger villkoret $1\,680\,000 / 8\,400\,000 = 0,2$. Detta betyder att det tillförda nya aktiekapitalet förhåller sig till det gamla som 1 till 5 och **nyemissionens** villkor är därmed **N 1:5** 110 %. Överkursen på 10 % ($1\,680\,000 * 0,1 = 168\,000$) ökar likvida medel och överkursfonden.

Aktiekapitalet efter nyemissionen uppgår till $8\,400\,000 + 1\,680\,000 = 10\,080\,000$ och på detta görs **fondemissionen F 1:4** vilket ger en ökning av aktiekapitalet med $10\,080\,000 / 4 = 2\,520\,000$. Eftersom det inte ges ut några nya aktier, kommer aktiernas kvotvärde efter emissionerna att förändras:

I utgångsläget finns det $8\,400\,000 / 140$ kronor = 60 000 aktier. Nyemissionen tillför $60\,000 * 1/5 = 12\,000$ aktier och det nya antalet aktier är 72 000 ($60\,000 + 12\,000 = 72\,000$). Det nya kvotvärdet erhålls genom att dela aktiekapitalet efter emissionerna med antalet aktier: $(8\,400\,000 + 1\,680\,000 + 2\,520\,000) / 72\,000 = 12\,600\,000 / 72\,000 = 175$ kronor.

Uppskrivningen av fastigheten ökar uppskrivningsfonden, men denna kommer att minskas med den avskrivning som görs på det uppskrivna beloppet och föras över till balanserat resultat. Avskrivningen på byggnadens uppskrivna belopp är $0,03 * 1\,200\,000 = 36\,000$.

Uppskrivningsfond: $1\,700\,000 - 36\,000 = 1\,664\,000$.

A Visa det egna kapitalet i Aletha AB per den 31/12 20X7

- Aktiekapital: $8\,400\,000 + 1\,680\,000$ (nyemission) + $2\,520\,000$ (fondemission) = 12 600 000
- Reservfond: 460 000
- Uppskrivningsfond: $1\,700\,000 - 36\,000$ (avskrivning) = 1 664 000
- Överkursfond: $168\,000$ ($0,10 * 1\,680\,000$)
- Balanserat resultat: $1\,980\,000 + 1\,340\,000 - 600\,000$ (utdelning) – $2\,520\,000$ (fondemission) + $36\,000$ (avskrivning på uppskrivning) = 236 000
- Årets resultat: 1 120 000

B Vad var villkoret i nyemissionen?

N 1:5 kurs 110 % (se tidigare text)

C Vad är aktiernas kvotvärde 31/12 20X7?

175 kronor (se tidigare text)

D Om fondemissionen genomförts med utgivande av nya aktier, hur många aktier hade då funnits i Aletha AB och med vilket kvotvärde?

Efter nyemissionen finns 72 000 aktier och fondemissionen kommer att öka dessa med $72\,000 * 1/4 = 18\,000$ aktier. Det totala antalet aktier är nu 90 000 och kvotvärdet påverkas inte i detta fall (aktiekapitalet är efter emissionerna 12 600 000 och kvotvärdet erhålls vid division med antalet aktier, dvs. $12\,600\,000 / 90\,000 = 140$ kr).

- E** Visa hur det egna kapitalet i Aletha AB hade sett ut om man först gjort fondemissionen **F 1:4** (*utan utgivande av nya aktier*) och därefter nyemissionen (*med det i uppgift B framräknade villkoret*) baserat på aktiekapitalet efter fondemissionen.

Fondemission **1:4** ökar aktiekapitalet med $1/4 * 8\,400\,000 = 2\,100\,000$ och det nya aktiekapitalet efter fondemissionen är nu $10\,500\,000$ ($8\,400\,000 + 2\,100\,000$).

Nyemissionen görs på det nya aktiekapitalet och nyemissionen ökar aktiekapitalet med $1/5 * 10\,500\,000 = 2\,100\,000$. Aktiekapital efter emissionerna är nu $8\,400\,000 + 2\,100\,000$ (*fondemissionen*) + $2\,100\,000$ (*nyemissionen*) = $12\,600\,000$.

Inbetalningen i nyemissionen blir nu $2\,100\,000$ plus $210\,000$ (10%) i överkurs, totalt $2\,310\,000$.

Eftersom fondemissionen nu "bara" uppgår till $2\,100\,000$ istället för som tidigare $2\,520\,000$ kommer överföringen från det fria kapitalet att minska och balanserat resultat kommer att vara $420\,000$ större än tidigare.

- Aktiekapital: $8\,400\,000 + 2\,100\,000$ (*fondemission*) + $2\,100\,000$ (*nyemission*) = $12\,600\,000$
- Reservfond: $460\,000$
- Uppskrivningsfond: $1\,700\,000 - 36\,000$ (*avskrivning*) = $1\,664\,000$
- Överkursfond: $210\,000$ ($0,1 * 2\,100\,000$)
- Balanserat resultat: $1\,980\,000 + 1\,340\,000 - 600\,000$ (*utdelning*) - $2\,100\,000$ (*fondemission*) + $36\,000$ (*avskrivning på uppskrivning*) = $656\,000$
- Årets resultat: $1\,120\,000$

- F** Jämför de två fallen med nyemission först och därefter fondemission respektive fondemissionen först och nyemissionen därefter. Vad är det för skillnad mellan aktiekapitalets värde i de båda fallen och vad är det för skillnad när det gäller tillförda likvida medel?

Aktiekapitalet är detsamma, dvs. $12\,600\,000$ eftersom det inte spelar någon roll i vilken ordning aktiekapitalet ökar ($8\,400\,000 (1+1/5) (1 + 1/4) = 8\,400\,000 (1 + 1/4) (1 + 1/5) = 12\,600\,000$)

De tillförda likvida medlen är dock större när nyemissionen görs efter fondemissionen eftersom det nyemitterade kapitalet då blir större. Med nyemissionen först tillförs $1\,680\,000 + 168\,000 = 1\,848\,000$ och med nyemissionen sist tillförs $2\,100\,000 + 210\,000 = 2\,310\,000$. Skillnaden är $462\,000$ och det är skillnaden i eget kapital i de båda fallen.

Ser man till enbart aktiekapitalet sker aktiekapitalsökningen å följande sätt:

F 1:4 - N 1:5 $1\,680\,000$ (*nyemission (40%)*) + $2\,520\,000$ (*fondemission (60%)*) = $4\,200\,000$

N 1:5 - F 1/4 $2\,100\,000$ (*fondemission (50%)*) + $2\,100\,000$ (*nyemission (50%)*) = $4\,200\,000$

Omfördelningen inom eget kapital är $2\,520\,000$ i det första fallet, medan det är $2\,100\,000$ i det andra (*dvs. 420 000 mindre när fonden görs först (och nyemissionen sist)*). Tillfört nytt kapital är $1\,680\,000$ i det första fallet och $2\,100\,000$ i det andra (*dvs. 420 000 mer när nyemissionen görs sist (och fond först)*). I det andra fallet utgör det nyemitterade 50% av ökningen, jämfört med 40% i det första. Skillnaden är 10 procentenheter, dvs. $0,10 * 4\,200\,000 = 420\,000$ mer.